

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Dobrossy István ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Zeke László ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítési határozat hatályon kívül helyezése iránt a Debreceni Munkaügyi Bíróságnál 4.M.547/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2.Mf.21.118/2009/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2.Mf.21.118/2009/4. számú ítéletét hatályában fenntartja. Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - tizenöt nap alatt - 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget. A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében az alperes 2008. július 30-án kelt 216/2008. számú kártérítési határozata hatályon kívül helyezését kérte. A Debreceni Munkaügyi Bíróság 4.M.547/2008/8. számú ítéletével az alperes 216/2008. számú kártérítési határozatát hatályon kívül helyezte, az alperest 60.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte. A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes az alperesnél 2002. szeptember 1-jétől 2008. július 31-éig, kürtös munkakörben állt közalkalmazotti jogviszonyban. Az alperes a 2008. július 30-án kelt kártérítési határozatában a felperest 2.035.733 forint kártérítés megfizetésére kötelezte. Indokolása szerint a felperes a munkáltató nagy értékű tárgyi eszközeinek - hangszerek és tartozékok -, valamint a fellépő ruházata értékének megtérítésére köteles. Az elsőfokú bíróság jogkövetkeztetése szerint az Mt. 173. § (2) bekezdése alapján kollektív szerződés meghatározhatja azt az értéket, amelyet meg nem haladó mértékben a munkáltató a munkavállalót közvetlenül kártérítésre kötelezheti. Az alperes kollektív szerződése szerint az alperes legfeljebb 15.000 forint értékhatárig kötelezhette saját határozattal kártérítésre a munkavállalóját, ezt meghaladó mértékben „bírósághoz kell fordulni”. Az elsőfokú bíróság érvelése szerint a kártérítési határozat kiadására az Mt. rendelkezéseinek és az alperes kollektív szerződésének megsértésével került sor, ezért a felperes keresete megalapozott volt. A munkaügyi bíróság úgy foglalt állást, hogy az alperesnek az eljárás folyamata alatt a kártérítési határozat visszavonására már nem volt lehetősége, egyebekben azt nem is teljes egészében vonta vissza, mivel az ott megjelölt 1 db frakk és 1 pár cipő vonatkozásában a követelését változatlanul fenntartotta.

A bíróság álláspontja szerint a perre az alperes kártérítési határozata adott alapot, ezért a perköltség viselésére köteles. Az

alperes fellebbezése folytán eljárta Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2.Mf.21.118/2009/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, az alperest 12.000 forint fellebbezési eljárási költség fizetésére kötelezte.Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, helytállóak az abból levont jogi következtetései, indokolásával a megyei bíróság maradéktalanul egyetértett. Kiemelte, hogy a Kjt. 2. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Mt. 6. § (4) bekezdése szerint az írásbeli nyilatkozat a közléssel hatályosul. E rendelkezés alapulvételével kialakult bírói gyakorlat a munkajog területén általános jogelvnek tekinti, hogy az olyan nyilatkozatokat, melyek ellen jogorvoslatnak van helye, a közlés után csak a másik fél hozzájárulásával lehet visszavonni. A jelen esetben a felperes nem járult hozzá a visszavonáshoz, ezért az elsőfokú bíróság a felperes keresetét érdemben, jogszabálysértés nélkül bírálta el. A megyei bíróság nem tartotta eltúlzottnak a munkaügyi bíróság által megítélt perköltséget figyelemmel arra, hogy a pertárgy érték a kártérítési határozatban megjelölt összeg volt.Az alperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet „megváltoztatását”, a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan a másodfokú határozat hatályon kívül helyezését, és az eljárta bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezését kérte.Érvelése szerint az alperesnek vitathatatlan joga volt, hogy a vagyontárgyait visszakövetelje, azonban tény, hogy a per tárgyává tett kártérítési határozat tartalmi és formai hibákban szenvedett. Az alperes kiemelte, hogy a munkáltató intézkedésére nem önkényesen, visszaélés jelleggel, hanem lényegét tekintve jogosan, okszerűen került sor, és az intézkedés végrehajtásának hibája ellenére a jogvita alatt a felperes maga tett eleget a felszólításban foglaltaknak azzal, hogy visszaszolgáltatta a hangszert. Az alperes - látva, hogy a kártérítési határozat tartalmát tekintve kiüresedett - azt visszavonta. A felülvizsgálati kérelem szerint az eljárta bíróságok az Mt. 6. § (4) bekezdésében foglaltakat tévesen, jogellenesen, kiterjesztően értelmezték, amikor a tárgytalanná vált munkáltatói írásbeli intézkedést nem tekintették egyoldalúan visszavonhatónak. Érvelése szerint sem a Kjt-ben, sem az Mt-ben nincs olyan rendelkezés, amely tiltaná a munkáltatónak a jogorvoslattal támadható határozata visszavonását, akár annak hatályosulása után is. Sérelmezte az alperes, hogy a felperes rendeltetésellenes, visszaélésszerű magatartást tanúsított, amikor nem járult hozzá a „teljes egészében visszavont határozat visszavonásához” azzal az indokkal, hogy a frakk és a cipő ellenértékét nem hajlandó megtéríteni, ragaszkodik azok visszavételéhez. Az alperes érvelése szerint a rendeltetésű joggyakorlás követelményébe és az együttműködési kötelezettségbe ütköző, ha a munkavállaló a határozat visszavonásához nem járult hozzá. Kifogásolta, hogy a bíróság - azon okból, hogy a határozat formailag aggályos volt -, jogot adott a munkavállalónak arra, hogy ésszerű indok nélkül megtagadja a hozzájárulását a határozattól

való elállásra. Az alperes felülvizsgálati érvelése szerint a másodfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy a határozat visszavonásához való hozzájárulás megtagadása milyen körülmények között és indokok alapján tekinthető joggal való visszaélésnek. A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására és az alperes perköltségben történő marasztalására irányult. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozottak jogszabálysértés megállapítására nem alkalmasak [Pp. 275. § (1) bekezdés, 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, BH.2001/197., BH.2002/29.]. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében maga sem vitatta, hogy a kártérítési határozata tartalmi és formai hibákban szenvedett. Az alperes K.Sz. az anyagi felelősség körében megállapította, hogy szándékosan okozott kár esetén teljes kártérítés, de legfeljebb 15.000 forintig a munkáltató saját határozattal kötelezheti térítésre a munkavállalót, az ezen felüli kár okozása esetén bírósági eljárás szükséges. Az eljáró bíróságok törvénysértés nélkül állapították meg, hogy az alperes támadott kártérítési határozata a kollektív szerződés rendelkezésébe ütköző, jogellenes. Alaptalanul sérelmezte az alperes a felülvizsgálati kérelmében az eljáró bíróságok álláspontját a kártérítési határozat visszavonása körében. A másodfokú bíróság helytállóan utalt arra, hogy a közléssel hatályosult munkáltatói intézkedés visszavonására mód lehet, azonban csak az érintettek erre irányuló megállapodása alapján. A perbeli esetben az alperes a felperessel szemben 2.035.733 forint megfizetésére irányuló kártérítési határozatot adott ki, amellyel szemben a jogorvoslat lehetősége - bár a kártérítési határozatban annak módja helytelenül volt rögzítve - őt megillette. Függetlenül attól, hogy a felperes a határozatban foglalt dolgok jelentős részét utóbb, az eljárás ideje alatt visszaszolgáltatta, az ellene kiadott kártérítési határozat hatályon kívül helyezése iránt kereset előterjesztésére volt módja. Nincs jelentősége annak, hogy az adott esetben a felperes milyen okból nem járult hozzá a kártérítési határozat visszavonásához. Nem fogadható el az alperes perbeli érvelése, amely szerint amennyiben a peres fél - jelen esetben a munkáltató - a peres eljárás során, a határozat kiadását követően észleli, hogy a határozat jogszerűtlen, és annak visszavonásához az ellenérdekű fél nem járul hozzá, visszaélésszerű, rendeltetésellenes lenne a munkavállaló magatartása. A felperes a vele közölt kártérítési határozat ellen jogszerűen terjesztett elő keresetet, a kártérítési határozat jogellenességének következményeit - annak ellenére, hogy utólag annak egyoldalú visszavonásáról döntött - az alperes viselni köteles. A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. Az alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a

felperes perköltségének megfizetésére. A felülvizsgálati eljárás illetékét az adott ügyben még irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2010. június 23.

***Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Hajdu Edit s.k. előadó
bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró
A kiadmány hiteléül: Nné tisztviselő***